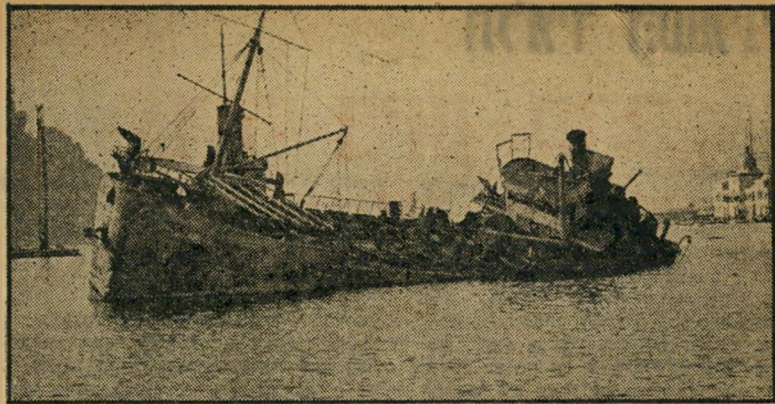

אליל צעיד חדש

חסימת הסואץ: אוניה שהוטבעה מול מפקדת התעלה (ימין)

על העולם. אולם גושים אלה רק מנצלים תסיסה שלא הם יצרו אותה, ושהיא פרי המהפכה הפנימית העוברת בדור זה על עמי ערב. למהפכה לאומית זו שלוש מטרות, הנובעות מן ההיסטוריה הערבית ומציאות עמי המרחב:

- סילוק שרידי הקולוניאליזם הלבן (אנגליה, ערן, צימאן).
 - איחוד העולם הערבי,
 - חיסול המשטר הפיאודלי, הקמת משטר חברתי צודק ויעיל יותר.
- והיה הפרספקטיבה אשר רק בה יש משמעות לכל הקורה במרחב. אף שמאורעות השנה דמו לננודה התקועה במקום, הרי אין שום ספק שבסופו של דבר ינצח במאבק הערבי הפנימי אותו גורם שיצליח לזהות את עצמו בצורה המושלמת ביותר עם מטרות אלה. אילו הבינה זאת ישראל, יכלה גם היא לקחת חלק מרכזי במאבק על לב העולם הערבי.

השליט במרחב: המון מפגין נגד הבריטים בפורט-סעיד

שלושת פרקליטי השורה כמחאה על מה שחשבו ליחסם החד-צדדי של שניים משלושת השופטים — דבר נדיר ביותר בתולדות המשפט.

רצח קסטנר גרר אחריו שני משפטים גדולים — משפט יעקב חירותי ומשפט מנסקאשטין-שמר. במשפט הראשון זועזעו הקהל עת החליט השופט **נתן ברזכאי** לקבל תורה מסיני את טענותיו המפוקפקות ביותר של הממונה על הש. ב. למרות שזה היה בעצמו צד עיקרי בפרשה האפלה. לפני כן הסתלקו שלושה שופטים מחוויים מן הטיפול במשפט זה, במחאה אילמת אך רבת-משמעות, אחרי שנשא בית-המשפט העליון **יצחק אולשן** ביטל בצורה תמוהה את החלטתם לשחרר את חירותי בערבות. באחריה יתר שסטה ומעוררת-אימון התנהל משפט מנסק וחבריו, בו הפגינו השופטים **מרדכי קנת** וחבריו מידה יפה של תקיפות, חוסר משוא-פנים ואי-תלות.

בירושלים ישב איש-המשפט של שנת תשט"ו, נשיא בית-המשפט המחוזי **בנימין הלוי**, גיבור פרשת קסטנר, בראש המשפט הצבאי נגד 11 נאשמי כפר-קאסם. אחת הפרשות המזעזעות ביותר מאז קום המדינה השתקפה בדפים אינטופיים של פרוטוקול יבש, שחשף את האמת העגומה בצורה שהזיעה את מיטב דעת-הקהל הנאירה לבעיות החינוך הצבאי. באותה עשה ישבו חמשה שופטים עליונים על מדוכת ערעור משפט-קסטנר, נאבקו עם מצפונם ועם העובדות במשפט שמיזג מאין כמוהו ענינים פוליטיים עם שיקולים יורדיים.

אך אשת-המשפט של תשי"ז היתה בלי כל ספק אותה אשה שחשפה את האמת כפרשת קצין-המשטרה זאב שטיינברג, שופט-השלום **מינה שמיר**. בהיותה אשתו של אלוף-צה"ל לשעבר, הנהיגה מושבעת של המשטר הפוליטי הקיים, התעלמה שמיר מכל שקול פוליטי, הפגינה בצורה מהירה את נאמנותה לעקרון המשפט הבלתי-תלוי. היא לא הסתפקה ביוכי מוחלט לשטיינברג, קרבן העלילה השפלה, אלא קבעה ששני קצין-משטרה עליונים שיקרו, ושהעלילה ביימה במטה הארצי של המשטרה. בזאת הוכיחה אומץ-לב גדול עד אין שיעור, יותר מרוב השופטים העליונים והמחוזיים.

מה שקרה אחר-כך היה אופייני להמונטות מערכת-המשפט. הקצינים השקדנים לא פוטרו מתפקדיהם, בהם החזיקו בידיהם את גורלם של אזרחים רבים. צמרת המשטרה שפכה קיתונות של בוז על השופטת. שרה-משטרה הודיע בפומבי בכנסת כי היועץ המשפטי **חיים כהן**, קבע שהשופטת טעתה. חבריה-כנסת הקשיבו בשקט לבויון חסרת-קדים זה של בית-המשפט מצד הנציג השכיר של השלטון.

היה ברור כי מינה שמיר וחבריה לחמו מלחמת-הגנה נואשת נגד התקפה מכוחות ימחוננות מצד השלטון הפוליטי. בכנסת הועבר חוק בתי-המשפט, שפגע באופן מכריע בעצמאות השופטים. בהנהגת חיים כהן גיבשה התביעה הכללית שיטות מזוכמות לעקיפת שופטים בלתי-תלויים. שליחיה, כמו התובעת **מרים כריפורת**, לא היססו מלהעלות על דוכן-העדים פרובוקטורים מחלאת המין האנושי. שהדו בעצמם באופן ציני שהם מוכנים לשקר, להעליל ולהלחיל בפח אנשים חפים-משפט, ממורת תשלום.

כפרשה מסוג אחר לגמרי כבש את לב הקהל שופט-השלום **מכס צ'רנובילסקי**, שציחה לאסור לחודשים את רופא-העיניים ד"ר אליהו שלום, גיבור פרשת צילומי העירום. בשנה של משפטים פוליטיים מדכאים, היה המשפט הסנציוני האנושי של משפחת שלום כמעט גופש לקהל.

היתה זאת שנת ההזדמנויות הגדולות לספורט הישראלי. היא החלה באולימפיאדה של מלבורן, הסתיימה במכביה החמישית בישראל. בין שני מאורעות אלה היתה השנה גדושה בנסיעות וסיוורים של נבחרות ישראליות מכל הסגים, מאתלטיקה קלה ועד לאיגרוף, ובביקורים של ספורטאי מדינות זרות. אולם ההזדמנויות הגדולות לא נוצלו, ותשי"ז הסכה לשנת ההזדמנויות שהוחמצו. בין כולן בלט רק מאורע חיובי אחד: המכביה החמישית, שמסכה אליה רבבות של צופים, הפכה לחג של התיירות ומקור של שיאים חדשים.

שלושת נציגי ישראל לאולימפיאדה, הן **אחליט דויד קושניר**, השחינית **שושנה רייכנר** והקופץ למים **יואב רענן**, לא זכו אף בהישג מיומלי שיהפכם מועמדים לתואר ספורטאי השנה. גם ספורטאי יש-ראל, שהכינו את עצמם ברגע האחרון להתמודדות עם הנוער היהודי במכביה, לא הוציאו מקרבם אף סרטאי אחד שיתעלה מעל לרמה הממוצעת הנמוכה.

מכל המשלחות למיניהן, שיצאו השנה לחוץ-לארץ — נבחרות-הכדורגל של מכבי והפועל באמריקה, קבוצות-הכדורגל הישראליות באירופה, נבחרת-הכדורסל הישראלי לית באמריקה, נבחרת-האתלטיקה-הקלה ב-תורכיה, נבחרת-האיגרוף באנגליה, נבחרת-הכדורסל של הסטודנטים בפאריס — הביאה כבוד לישראל רק אחת: נבחרת האיגרוף.

הוכח כי ספורט זה נמצא בתהליך התפתחות, עומד עתה על רמה מקצועית נאותה.

אולם השנה, כמו בשנים הקודמות, נשאר הכדורגל ענף הספורט העיקרי במדינה. הוא שתרם גט השנה את המועמדים הרבים ביותר לתואר איש-הספורט של השנה. **איוואן יאזבנצ'יק**, מאמן-הכדורגל היוגוסלבי של הפועל תל-אביב, שהכניס שיטות חדשות באימון כדורגלנים והביא את קבוצתו לאליפות ישראל בכדורגל, היה אחד מהם. **אליעזר שפיגל**, הכוח העולה בכדורגל הישראלי, **אלי פוקס** שסימל את חדירת המקצוענות לספורט הישראלי, **ג'ק הנרי גיבונס**, המאמן הבריטי של נבחרת-ישראל במשחקי אליפות אסיה, שהביא את קבוצתו, הפועל פתח-תקוה, אל הוכיה בגביע הישראלי לכדורגל — כולם היו מועמדים טובים לתואר איש-הספורט של השנה.

יותר מהם היה זכאי לו הדיר **יוסף לאם**, נשיא ההתאחדות הישראלית הכדורגל. כי השנה היתה שנת גילויי שערוריות שחיתות, קנוניות ורמאות בכדורגל הישראלי, ודמותו של הדיר לאם, שהתפטר לאחרונה מתפקידו אחרי שמסקנות ועדת-החקירה שלו לא התקבלו עלייו כל הצדדים, מסמלת יותר מכל את המאבק לטהור הספורט הישראלי ולדיפלומטיזציה שליומה שלו.

למרות זאת, לא השלילה והשחיתות הן שסימלו את הספורט הישראלי השנה. משומדך נפל התואר בחלקו של הכדורגלן הצעיר, שחקן הפועל פתח-תקוה, **נחום סטלמך**. הצעיר בן ה-21 הפך במשך השנה לאלילו החדש והמוכר של הספורט הישראלי, בזכות מאמץ עילאי וכושר אישי, המתמוגים יחד עם אישיות מקסימה ורמה אינטלקטואלית גבוהה לדמות אידיאלית של ספורטאי ישראלי צעיר.

סטלמך בפעולה: במישחק גמר הגביע נגד מכבי יפו